VII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Spraw Wewnętrznych (nr 143)**
z dnia 24 czerwca 2014 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Spraw Wewnętrznych (nr 143)

24 czerwca 2014 r.

Komisja Spraw Wewnętrznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Marka Wójcika (PO)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. (druk nr 2445) wraz z analizą NIK w zakresie:

1) części budżetowej 42 – Sprawy wewnętrzne,
a) dochody i wydatki,
b) dotacje podmiotowe i celowe,
c) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
d) dotacja podmiotowa dla CLK z zał. nr 9,
e) środki europejskie na finasowanie programów z zał. 4 i 15;

2) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe w zakresie pozycji:
– 13 pomoc dla repatriantów,
– 15 pomoc dla cudzoziemców, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniająca na terytorium Rzeczypospolitej Polski i wymagają wsparcia w związku z procesem integracji,
– 22 budowa, modernizacja i utrzymanie przejść granicznych (w tym na sfinansowanie zobowiązań wynikających z umów dwustronnych dotyczących przejść granicznych) oraz utrzymanie obiektów pozostałych po przejściach granicznych na wewnętrznych granicach Schengen,
– 36 środki na realizację rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem bezpieczniej" wraz programem wieloletnim z zał. nr 11,
– 43 skutki podwyżki uposażeń funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej, Biura Ochrony Rządu, Straży Granicznej i Służby Więziennej,
– 56 zakup blankietów dowodów osobistych,
– 69 środki na modernizację Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu oraz Centralnego Biura Antykorupcyjnego;

3) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu: 754 – bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa,
a) dochody i wydatki,
b) dotacje celowe,
c) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;

4) przychodów i wydatków państwowych funduszy celowych:

a) Funduszu Wsparcia Policji;
b) Funduszu Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego;
c) Funduszu – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców;
d) Funduszu Wsparcia Straży Granicznej;
e) Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej;

5) planów finansowych instytucji gospodarki budżetowej z zał. nr 13:
a) Centralny Ośrodek Informatyki;
b) Centrum Usług Logistycznych;

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej sprawozdania z działalności NIK w 2013 r. w zakresie działania Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli: **Stanisław Rakoczy** podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych wraz ze współpracownikami, **nadinsp. Marek Działoszyński** komendant główny Policji wraz ze współpracownikami, **płk Mirosław Depko** zastępca szefa Biura Ochrony Rządu wraz ze współpracownikiem, **nadbryg. Wiesław Leśniakiewicz** komendant główny Państwowej Straży Pożarnej wraz ze współpracownikiem, **gen. bryg. SG Marek Borkowski** zastępca komendanta głównego Straży Granicznej wraz ze współpracownikiem, **Wojciech Kutyła** wiceprezes Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami, **Nikodem Bończa Tomaszewski** dyrektor Centralnego Ośrodka Informatyki, **Małgorzata Mrowiec** naczelnik w Departamencie Instytucji Płatniczej Ministerstwa Finansów wraz ze współpracownikiem i **Mariusz Tyl** przewodniczący Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Funkcjonariuszy Straży Granicznej.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Jacek Karolak, Anna Pilarska** i **Aniela Rytel** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Szanowni państwo, witam bardzo serdecznie na posiedzeniu Komisji Spraw Wewnętrznych. Witam serdecznie pana ministra Rakoczego wraz ze wszystkimi współpracownikami, szefami służb podległych Ministerstwu Spraw Wewnętrznych. W porządku obrad mamy dziś rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. wraz z analizą NIK w zakresie właściwości naszej Komisji. Za chwilę oddam głos panu ministrowi Rakoczemu, natomiast później w imieniu Komisji do sprawozdania z wykonania budżetu państwa odniesie się pan poseł Edward Siarka, który tradycyjnie już przygotowuje koreferaty i zawsze robi to bardzo skrupulatnie. Na razie oddaję głos panu ministrowi; panie ministrze, proszę o przedstawienie sprawozdania.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych Stanisław Rakoczy:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Panie przewodniczący, szanowne panie i panowie posłowie, szczegółowe dane na temat wykonania budżetu w części 42 – Sprawy wewnętrzne oraz części 85 – Budżety wojewodów w zakresie Państwowej Straży Pożarnej i Obrony Cywilnej Kraju zostały przedstawione Wysokiej Komisji w przesłanej państwu obszernej informacji. Ponadto materiał zawiera dane dotyczące zadań poszczególnych formacji, w tym działalności statutowej, oraz całościowe omówienie w części 42 i 85 dochodów i wydatków PSP i obrony cywilnej. W związku z powyższym w swoim wystąpieniu przedstawię najważniejsze wielkości dotyczące wykonania ubiegłorocznego budżetu.

Szanowni państwo, w części 42 dochody wyniosły 119.408 tys. zł, co stanowi 110,9% planu i 133,4% dochodów osiągniętych w 2012 r. Najwyższą kwotę dochodów osiągnięto w dziale 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa – 66.812 tys. zł – głównie z tytułu różnych dochodów i opłat z najmu, dzierżawy, sprzedaży składników majątkowych, grzywien i kar pieniężnych od osób prywatnych.

Planowane wydatki zgodnie z ustawą budżetową wyniosły łącznie 18.600.926 tys. zł, z czego wydatki budżetu państwa to 18.560.831 tys. zł, a wydatki budżetu środków europejskich to 40.950 tys. zł. W ciągu roku plan wydatków został *per saldo* zwiększony o kwotę 515.028 tys. zł, z czego budżet państwa zwiększono o 390.320 tys. zł, natomiast budżet środków europejskich o 124.708 tys. zł. Plan po zmianach wyniósł łącznie 19.115.954 tys. zł, z tego plan wydatków budżetu państwa 18.951.151 tys. zł, a budżetu środków europejskich 164.803 tys. zł. Faktycznie wydatkowano kwotę 19.058.883 tys. zł, tj. 99,7% planu po zmianach. W ramach tej kwoty z budżetu państwa wydatkowano 18.911.785 tys. zł oraz z budżetu środków europejskich 147.098 tys. zł.

Najwyższe wydatki z budżetu państwa zrealizowano w dziale 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, tj. 10.529.004 tys. zł, co stanowi 55,7% całości budżetu, oraz w dziale 753 – Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne, tj. 7.717.005 tys. zł, czyli 40,8% całości budżetu. Z budżetu środków europejskich najwyższych wydatków dokonano natomiast w dziale 750 – Administracja publiczna: w kwocie 82.415 tys. zł, co stanowi 56% całości tego budżetu. Zadania te realizowane były również przez ministerstwo i Urząd do Spraw Cudzoziemców.

Wśród najważniejszych przedsięwzięć wymienić należy projekt pod nazwą pl.ID – polska ID karta realizowany przez ministerstwo w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. Na ten cel wydatkowano kwotę 81.886 tys. zł, a realizacja tego projektu została przeniesiona z części 27 – Informatyzacja.

Zaplanowane w ustawie budżetowej dotacje podmiotowe i celowe w łącznej kwocie 174.004 tys. zł zostały w ciągu roku zwiększone do kwoty 176.017 tys. zł. Udzielone dotacje wydatkowano w wysokości 175.588 tys. zł, co stanowi 99,8% planu oraz 110,4% w stosunku do roku 2012.

Na wynagrodzenia i uposażenia bez pochodnych przeznaczone zostały środki w wysokości 7.060.714 tys. zł na faktyczne zatrudnienie 141.347 osób, tj. 92,7% planu, z czego 28.460 to pracownicy cywilni, a 112.885 to funkcjonariusze. Wydatki na wynagrodzenia i uposażenia stanowiły 104,1% wykonania za rok 2012. Przeciętne miesięczne uposażenie funkcjonariuszy wyniosło 4434 zł, wynagrodzenie pracowników, tj. łącznie korpusu służby cywilnej i pozostałych pracowników 3085 zł, a osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe 12.486 zł.

Wydatki na poszczególne formacje resortu przedstawiają się następująco. Zaplanowane wydatki Policji po dokonanych zmianach wyniosły 8.789.164 tys. zł, a wydatkowano 8.764.433 tys. zł, z tego z budżetu państwa 8.705.144 tys. zł, tj. 99,7% planu, oraz z budżetu środków europejskich 59.289 tys. zł, tj. 88,8% planu. Na rok 2013 w Policji ustalono 102.309 etatów funkcjonariuszy, a faktyczne zatrudnienie wyniosło 96.404 osoby, co stanowi 94,2% planu. Przeciętne uposażenie wynosiło 4396 zł. Prognozowany średnioroczny poziom zatrudnienia pracowników cywilnych wynosił 24.441, a faktycznie zatrudnionych było 23.077 osób, tj. 94,4% planu zatrudnienia. Przeciętne wynagrodzenie pracownika cywilnego łącznie z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym wyniosło 2927 zł.

W 2013 r. rozpoczęto realizację „Programu standaryzacji komend i komisariatów Policji". Opracowany na lata 2013–2015 program zakłada systematyczną poprawę warunków obsługi obywateli oraz warunków pracy funkcjonariuszy i pracowników cywilnych Policji dzięki inwestycjom i remontom obiektów policyjnych. Na powyższy cel w 2013 r. przeznaczono ze środków budżetu państwa 309.515 tys. zł, z czego 64%, czyli 197.810 tys. zł, z budżetu Policji oraz 36%, tj. 111.705 tys. zł, z rezerwy celowej przeznaczonej na modernizację Policji. Wydatkowano blisko 100% zaplanowanych środków finansowych, z których w 2013 r. zrealizowanych było 247 zadań. Do końca ubiegłego roku całkowicie ukończone zostały 82 przedsięwzięcia, na które wydatkowano 83.738 tys. zł. Ponadto zamierzenia inwestycyjno-remontowe niejednokrotnie współfinansowane były z innych źródeł, w szczególności z narodowego lub wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, z funduszy pomocowych UE, w tym głównie ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego, a także ze środków jednostek samorządu terytorialnego poprzez Fundusz Wsparcia Policji. Łączna kwota środków pochodzących z wyżej wymienionych źródeł wyniosła 18.217 tys. zł.

Panie i panowie posłowie, wydatki Państwowej Straży Pożarnej w części 42 i 85 zrealizowane zostały w wysokości 2.508.302 tys. zł, w tym wydatki budżetu państwa w kwocie 2.416.527 tys. zł, a wydatki budżetu środków europejskich 91.775 tys. zł. Planowana liczba etatów funkcjonariuszy PSP wynosiła 30.283, a przy uwzględnieniu strażaków w Szkole Głównej Służby Pożarniczej w liczbie 206 – 30.489 osób. Faktyczne zatrudnienie wynosiło 29.996 strażaków, tj. 98,4% planu, a przeciętne miesięczne uposażenie 4254 zł. Prognozowany średnioroczny poziom zatrudnienia pracowników cywilnych wynosił 1692 osoby, a przy uwzględnieniu pracowników Szkoły Głównej Służby Pożarniczej w liczbie 148 łącznie 1840 osób. Faktyczne zatrudnienie wynosiło 1754 osoby, tj. 95,3% planu, z przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniem, łącznie z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym, w wysokości 3024 zł.

Planowane wydatki Straży Granicznej po dokonanych zmianach to kwota 1.357.041 tys. zł, a wykonano 1.355.410 tys. zł, tj. 99,9% planu. Plan zatrudnienia wynosił 16.593 funkcjonariuszy, a faktycznie służbę pełniło 14.305 funkcjonariuszy, tj. 86,2% planu, z przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniem, łącznie z nagrodą roczną, w wysokości 4582 zł. Ponadto zaplanowano 4203 etaty pracowników cywilnych przy faktycznym zatrudnieniu 3448 osób, tj. 82%, i przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniem, łącznie z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym, 3051 zł.

Biuro Ochrony Rządu realizowało wydatki w wysokości 212.185 tys. zł, co stanowiło 99,7% planu po zmianach. Planowana liczba etatów funkcjonariuszy wynosiła 2187, a faktycznie zatrudnionych było 1828 funkcjonariuszy, co stanowi 83,6% planu. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie funkcjonariuszy, łącznie z nagrodą roczną, wynosiło 5050 zł. Ponadto planowano zatrudnienie 360 pracowników cywilnych, a faktycznie zatrudniono 282 osoby, tj. 78,3% planu. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie dla pracowników cywilnych, łącznie z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym, wynosiło 3396 zł.

W ubiegłym roku funkcjonowało także pięć funduszy celowych. Fundusz Wsparcia Policji funkcjonujący w Komendzie Głównej Policji, w 16 komendach wojewódzkich Policji, w Komendzie Stołecznej Policji oraz w dwóch szkołach Policji uzyskał przychody w wysokości 60.484 tys. zł, tj. 81,8% planu, a wydatkowano 60.345 tys. zł, tj. 81,6% planu.

Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego zgromadził przychody w łącznej kwocie 5705 tys. zł, to jest – coś tu chyba jest nie tak z tym procentem, bo 400% planu jest chyba niemożliwe… Czy możliwe? Możliwe – 438,2% planu, a wydatkował 2943 tys. zł, tj. 23,7% planu, na realizację zadań inwestycyjnych oraz na modernizację uzbrojenia i wyposażenia jednostek organizacyjnych resortu spraw wewnętrznych.

Kolejny fundusz to Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców. Fundusz ten uzyskał przychody w wysokości 121.488 tys. zł, co stanowi 117% planu, i wydatkował 74.088 tys. zł. Stan środków obrotowych funduszu na dzień 1 stycznia 2013 r. wynosił 124.340 tys. zł, a na dzień 31 grudnia 2013 r. 171.744 tys. zł.

Fundusz Wsparcia Straży Granicznej – przychody funduszu w 2013 r. wyniosły 2068 tys. zł, tj. 66,3% planu, a koszty zamknęły się kwotą 2110 tys. zł, tj. 67,2% planu.

Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej uzyskał przychody w wysokości 29.540 tys. zł, tj. 90,7% planu, a poniesione koszty wyniosły 27.899 tys. zł, co stanowi 86,1% planu.

W roku 2012 funkcjonowały dwie instytucje gospodarki budżetowej: Centralny Ośrodek Informatyki oraz Centrum Usług Logistycznych. COI uzyskał przychody w wysokości 132.335 tys. zł, tj. 108,5% planu, które zostały przeznaczone na sfinansowanie kosztów w kwocie 100.315 tys. zł, tj. 85,5% planu. Wynik finansowy zamknął się zyskiem brutto w wysokości 32.020 tys. zł. Rok 2013 charakteryzował się bardzo dynamicznym wzrostem zatrudnienia, który na dzień 31 grudnia 2013 r. wynosił 362 osoby.

Centrum Usług Logistycznych uzyskało przychody w wysokości 42.859 tys. zł, tj. 75,1% planu. Uzyskane przychody zostały przeznaczone na sfinansowanie kosztów, które wyniosły 44.644 tys. zł, tj. 78,4% planu. Wynik finansowy zamknął się stratą w wysokości 1785 tys. zł, a zakładany był zysk brutto w wysokości 157 tys. zł. Nieosiągnięcie planowanego zysku było spowodowane wyższym wykonaniem kosztów w stosunku do wartości planowanej. W 2013 r. zlikwidowano działalność gospodarczą w jednostkach przynoszących straty, gdzie rokowania nie dawały szans na poprawę. Były to: Ośrodek

Szkoleniowo-Wypoczynkowy Kiekrz, restauracja Biblioteka Warszawa, stacje serwisowe. Likwidacja wymienionych jednostek była m.in. wynikiem realizacji planu naprawczego.

Szanowny panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, w imieniu ministra spraw wewnętrznych proszę o przyjęcie przez Wysoką Komisję informacji o wykonaniu budżetu za rok 2013 w części 42 i 85 w zakresie PSP. Szanowne panie i panowie posłowie, panie przewodniczący, na sali znajdują się szefowie służb – Policji, PSP, SG, BOR – służby finansowe tych formacji, jak również przedstawiciele służb finansowych MSW. W związku z powyższym, jeżeli będą pytania, w miarę swojej najlepszej wiedzy postaramy się udzielić wyczerpujących odpowiedzi. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo, panie ministrze, za przedstawienie sprawozdania. Bardzo proszę pana posła Edwarda Siarkę o przedstawienie koreferatu. Proszę, panie pośle.

Poseł Edward Siarka (SP):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, panie ministrze, mój koreferat będzie się opierał na klasyfikacji budżetowej, natomiast uwagi przygotowałem na podstawie opinii Biura Analiz Sejmowych, a także Najwyższej Izby Kontroli, która pewnie też do tego materiału się odniesie.

Jeżeli chodzi o dochody za 2013 r., to zostały one zrealizowane w kwocie 119.408 tys. zł, czyli – jak pan minister powiedział – w 110%. Realizowano je w sześciu działach. W dziale 750 – Administracja publiczna zrealizowano dochody w wysokości 13.428 tys. zł, w tym 9303 tys. zł z tytułu kar umownych, i w tej kwocie zawiera się m.in. dochód w wysokości 8221 tys. zł od niezrealizowanej w terminie umowy na działanie Ogólnopolskiej Sieci Teleinformatycznej numeru 112. Celowo podaję tę kwotę, żeby państwo posłowie zwrócili na to uwagę, bo tym tematem się interesujemy. Na dochody w tym dziale składają się również opłaty z tytułu udostępniania danych przez Centrum Personalizacji Dokumentów. Dochody realizowane były także w dziale – Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne. Dochód budżetu w tym dziale, w części 42, wyniósł 9151 tys. zł i środki te zawsze pochodzą z tytułu nienależnie pobranych przez funkcjonariuszy świadczeń. Wysokość tej kwoty każdego roku jest raczej podobna, nieznacznie tylko się waha. W dziale 754 realizowano dochody w zakresie bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej. Rzeczywiście jest to najwyższa pozycja dochodów, o czym powiedział pan minister, wynosząca 66.812 tys. zł, i na tę kwotę składają się dochody z najmu i dzierżawy, grzywny i kary, różne opłaty, sprzedaż mienia, wpływy z usług. W dziale 756 zrealizowano dochody od osób prawnych i fizycznych w wysokości 30.000 tys. zł i jest to wpłata Państwowej Wytwórni Papierów Wartościowych z tytułu dywidendy. We wcześniejszych sprawozdaniach, z poprzednich lat, takiej pozycji nie było, więc prosiłbym, aby pan minister powiedział, skąd się ona wzięła. Czy to wynika z nowej klasyfikacji? Skąd ta kwota? W dziale 803 – Szkolnictwo wyższe plan dochodów w wysokości 3 tys. zł nie został zrealizowany. Wynika to z tego, że SGSP nie miała środków na rachunku bankowym i w związku z tym nie było odsetek. W dziale 851 – Ochrona zdrowia dochody w wysokości 17 tys. zł zostały osiągnięte z tytułu czynności Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Poziom realizacji dochodów w części 42 nie budzi wątpliwości, również NIK nie ma zastrzeżeń do tej części dochodowej i ocenia wykonanie budżetu pozytywnie. Natomiast chciałem zadać pytanie, które odnosi się do kwestii związanej z numerem 112 i karami umownymi. Mianowicie na jaką kwotę opiewa umowa budowy OST 112, bo od tej kwoty – jak na początku wspomniałem – naliczono za nieterminowe realizowanie umowy karę w wysokości 8221 tys. zł.

Przechodzę do części wydatkowej. W części 42 w 2013 r. zaplanowano wydatki w wysokości 18.560.831 tys. zł, w ciągu roku zostały one zwiększone o dużą kwotę, bo o 390.000 tys. zł do sumy 18.951.151 tys. zł, natomiast zrealizowano wydatki w wysokości 18.911.785 tys. zł. Na ogólną kwotę wydatków części 42 składają się: 175.588 tys. zł to dotacje; 8.039.876 tys. zł świadczenia na rzecz osób fizycznych; 10.152.802 tys. zł to wydatki bieżące; 446.737 tys. zł wydatki majątkowe; 96.782 tys. zł współfinansowanie projektów UE i 147.098 tys. zł to budżet środków europejskich.

Budżet wydatków tej części według działów przedstawia się następująco. W dziale 710 – Działalność usługowa – plan wydatków był ustalony na poziomie 20 tys. zł, a został wykonany w kwocie 6 tys. zł z tytułu dotacji dla Agencji Mienia Wojskowego. Nie zrealizowano tych wydatków w całości, ponieważ AMW nie przedstawiła stosownych dokumentów. W dziale 750 – Administracja publiczna – zaplanowano wydatki w kwocie 445.507 tys. zł, które zostały w ciągu roku zwiększone o kwotę 37.724 tys. zł w związku z przeniesieniem realizacji projektu pl.ID – polska ID karta z części 27 budżetu – Informatyzacja do MSW. Prosiłbym, aby pan minister lub ktoś upoważniony w kilku zdaniach powiedział o powodach tego przeniesienia. Dysponentem środków w wysokości 182.308 tys. zł w tym dziale było ministerstwo i były one przeznaczone na wszystko, co związane z utrzymaniem MSW. Następnie Centrum Personalizacji Dokumentów – 248.654 tys. zł i Urząd do Spraw Cudzoziemców – 35.923 tys. zł. W tym miejscu jako ciekawostkę podam, że CPD wydało w 2013 r. 5723 tys. różnego rodzaju dokumentów, w tym dowodów osobistych, paszportów, kart i legitymacji, czyli jest to bardzo duża liczba – przypomnę, ponad 5700 tys. sztuk.

W dziale 752 – Obrona narodowa wydano 30 tys. zł i w całości te środki zostały przeznaczone na szkolenie obronne Policji. W dziale 753 – Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne wydatki realizuje Zakład Emerytalno-Rentowy MSW. W ciągu roku plan wydatków w tym dziale został zwiększony o dużą kwotę, bo o 312 tys. zł, a wydatkowano kwotę 7.717.005 tys. zł. Środki te były przeznaczone na wypłatę emerytur 145.887 osobom, rent rodzinnych 38.956 osobom i rent inwalidzkich 17.200 osobom. Łącznie w 2013 r. wypłacono 202.043 świadczenia emerytalno-rentowe. W stosunku do 2012 r., bo warto to porównać, nastąpił wzrost liczby osób pobierających świadczenia o 4758 i jeżeli porównamy to z latami poprzednimi, to te 4758 osób mieści się właściwie w liczbie około 5000, o jakie wzrasta co roku liczba osób pobierających świadczenia z zakładu emerytalno-rentowego. Wśród tych 4758 osób jest 4500 emerytów i 383 osoby pobierające renty. Jak powiedziałem, wzrost liczby świadczeniobiorców jest porównywalny z latami poprzednimi. Zakład emerytalno-rentowy obsługiwany jest przez 411 osób, poziom zatrudnienia jest podobny, bodajże 2 lata temu nastąpił wzrost zatrudnienia o ponad 20 osób, ale w tej chwili jest utrzymywany na tym samym poziomie.

W dziale 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa w ciągu roku zwiększono wydatki o 337.205 tys. zł do kwoty 10.549.885 tys. zł, a wykonanie wyniosło 10.529.005 tys. zł. Jest to największa część wydatków ponoszonych w tym dziale. Dysponentem środków budżetowych w tym dziale są: ministerstwo, Policja, PSP, SG, BOR, Rządowe Centrum Bezpieczeństwa i Zarząd Zasobów Mieszkaniowych MSW. W dziale tym na dotacje, na działalność bieżącą wydatkowano łącznie 79.253 tys. zł, w tym m.in. na krajowy system ratowniczo-gaśniczy, na ochotnicze straże pożarne, Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe czy Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji. Na świadczenia na rzecz osób fizycznych wydano 376.096 tys. zł, w tym m.in. są dopłaty do wypoczynku policjantów, wypłaty równoważników za brak lokalu mieszkalnego, pomoc mieszkaniowa i inne. Wydatki bieżące wyniosły 9.623.161 tys. zł i środki te przeznaczone były na wypłatę uposażeń wraz z pochodnymi dla wszystkich funkcjonariuszy, wydatki płacowe, związane z utrzymaniem komend, sprzętu, obiektów, zakup energii, różnego rodzaju sprzętu, naprawy, zakup żywności, łączność itd., czyli to co jest związane z funkcjonowaniem wszystkich tych formacji, które wcześniej wymieniałem. W dziale tym wydatki majątkowe zrealizowano w wysokości 378.355 tys. zł, a średnioroczny poziom zatrudnienia wynosił, jak pan minister częściowo podawał, 150.314 osób, z czego 121.373 to funkcjonariusze, 14.225 członkowie korpusu służby cywilnej i 14.716 osoby nieobjęte mnożnikowym systemem wynagrodzenia. Przeciętne uposażenie funkcjonariuszy wyniosło 4433 zł, natomiast pracowników – 2944 zł. Wydatki na poszczególne formacje przedstawił pan minister, więc nie będę powtarzał tych danych, natomiast dodam, że w 2013 r. w jednostkach organizacyjnych Policji było zatrudnionych dokładnie 96.404 funkcjonariuszy na planowane 102.309 osób. Do tego dochodzi 290 funkcjonariuszy zatrudnionych w szkole w Szczytnie i 108 funkcjonariuszy w laboratorium kryminalistycznym, czyli można powiedzieć,

że cały czas mamy tę samą co w poprzednich latach sytuację niepełnego zatrudnienia funkcjonariuszy Policji w stosunku do planu.

Wydatki realizowano również w dziale 803 – Szkolnictwo wyższe, w którym plan wydatków w ciągu roku został zwiększony o 4781 tys. zł i wynosił 95.382 tys. zł. Są to głównie środki na utrzymanie SGSP w Warszawie oraz Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie, ale także na stypendia dla studentów i doktorantów, czyli wszystko to, co jest związane z utrzymaniem tych dwóch szkół.

Wydatki realizowano również w dziale 851 – Ochrona zdrowia. Planowane wydatki zrealizowano w kwocie 51.297 tys. zł i są to głównie środki na dotacje dla zakładów opieki zdrowotnej w ramach MSW, realizujących różnego rodzaju inwestycje.

W dziale 852 – Pomoc społeczna wydatki wyniosły 53.055 tys. zł i były przeznaczone głównie na pomoc dla cudzoziemców.

Budżet środków europejskich został zrealizowany w 89% na kwotę 147.098 tys. zł. Niestety informacja, którą przedstawiono Komisji, nie zawiera szczegółowego omówienia realizowanych programów. Jeżeli któraś z upoważnionych przez pana ministra osób wymieniłaby kilka przykładów realizowanych programów, to byłbym wdzięczny, bo wtedy będziemy mieli ogólną świadomość, o czym jest mowa. Najwięcej środków europejskich, bo 59.298 tys. zł, otrzymała Policja i PSP – 91.775 tys. zł – które wykorzystała w całości. Muszę powiedzieć, że PSP już nie po raz pierwszy bardzo dobrze sobie radzi z wydatkowaniem tych środków. W tym miejscu muszę zauważyć, że NIK stwierdziła bardzo duże zaniedbania w realizacji zadań i rozliczeń inwestycji oraz brak koordynacji w zakresie rozwoju systemów i sieci teleinformatycznych, zwłaszcza w COI. W ciągu roku docierały do nas różne niepokojące informacje na ten temat, więc jeżeli przedstawiciel NIK odniósłby się do tego tematu, to już bym po prostu o tym nie mówił, ale uważam, że jako Komisja powinniśmy na to zwrócić szczególną uwagę, bo kłopoty dotyczące COI są bardzo niepokojące.

Przejdę teraz do poszczególnych funduszy. Pan minister dość szczegółowo je omówił, ale odniosę się jeszcze do kilku kwestii. Jeżeli chodzi o część 42 – Sprawy wewnętrzne, to mamy pięć funduszy celowych oraz dwie instytucje gospodarki budżetowej. Fundusz CEPiK uzyskał przychody w wysokości 103.827 tys. zł, wydatkował natomiast 74.088 tys. zł, więc na koniec roku na koncie funduszu zostały zgromadzone środki, licząc te, które pozostały z lat poprzednich, w wysokości aż 171.744 tys. zł. Niestety fundusz ten ma problemy spowodowane tym, że realizowane projekty związane są ze współpracą z COI, są bardzo duże opóźnienia w realizacji zadań, więc wydatki rolowane są na kolejne lata – mówi się o roku 2014 i 2015 – ale w poprzednich latach sytuacja była podobna, środki też były przesuwane.

Jeśli chodzi o Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego, to pan minister nie mógł uwierzyć, że plan przychodów tego funduszu jest czterokrotnie wyższy od zakładanego, ale to jest prawda, fundusz uzyskał przychody w wysokości 5705 tys. zł, natomiast wydatkował 2947 tys. zł. Stan środków tego funduszu na koniec roku wynosił 14.408 tys. zł i powinny one posłużyć na realizację zadań inwestycyjnych i zakup sprzętu dla Policji, SG i BOR, więc trochę niezrozumiałe jest, dlaczego one nie są wykorzystane. Dlatego dobrze by było, jakby ktoś z przedstawicieli ministerstwa odpowiedział, jakie są przyczyny niewykorzystania tych środków, bo przecież nie po to są gromadzone, żeby leżały na koncie, a Policja, SG czy BOR mają swoje potrzeby, zresztą często o nich słyszymy. Ponadto ministerstwo nie wyjaśnia, jakie *de facto* są przyczyny niskiego wykorzystania środków.

Fundusz Wsparcia Policji uzyskał przychody w wysokości 60.484 tys. zł, natomiast wydatkował 60.345 tys. zł. Jest on wykorzystywany głównie na rekompensaty pieniężne za ponadnormatywny czas pracy funkcjonariuszy, zakupy inwestycyjne, wydatki inwestycyjne, zakup usług, usługi remontowe, zakup uzbrojenia, sprzętu i innych materiałów. Wydatki tego funduszu nie budzą wątpliwości.

Fundusz Wsparcia Straży Granicznej uzyskał przychody w wysokości 2068 tys. zł, natomiast wydatkował 2110 tys. zł – fundusz się bilansuje. Środki na nim zgromadzone są przeznaczone głównie na zakup paliwa, materiałów biurowych, wyposażenie funkcjo-

nariuszy, materiały budowlane, sprzęt szkoleniowy i na inwestycje. Wydatki tego funduszu również nie budzą wątpliwości.

Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej uzyskał przychody w wysokości 29.540 tys. zł, wydatkował 27.889 tys. zł. Stan funduszu jest dodatni i wyniósł pod koniec roku 5145 tys. zł, a środki wykorzystywane są głównie na zakupy inwestycyjne, rozbudowę i modernizację obiektów, zakup sprzętu, łączności, informatyzację. Wydatki tego funduszu również nie budzą wątpliwości.

Fundusz celowy COI uzyskał przychody w wysokości 132.305 tys. zł, wydatkował 100.315 tys. zł. Zysk funduszu wyniósł pod koniec roku 25.851 tys. zł. Tym, co na pewno wymaga wyjaśnienia, jest kwestia bardzo dużego wzrostu zatrudnienia w COI na koniec 2013 r., bo w stosunku do roku 2012 zatrudnienie wzrosło z 234 do 362 osób. Zagadkowe są też zobowiązania, które wyniknęły z działalności funduszu na koniec roku, w wysokości 36.469 tys. zł, i te zobowiązania rosną. Dobrze by było, żeby któraś z upoważnionych przez pana ministra osób odpowiedziała, dlaczego tak się dzieje, jaka jest tego przyczyna.

Drugi fundusz celowy to CUL, który uzyskał przychody w wysokości 42.852 tys. zł; wydatkowano 44.640 tys. zł. Jak wynika ze sprawozdania, jest to kolejny rok, w którym nie został zrealizowany przez CUL plan przychodów i wydatków. Mimo planu naprawczego straty netto tego funduszu na koniec roku wyniosły 10.575 tys. zł i narastająco zobowiązania CUL w 2013 r. łącznie wyniosły 11.394 tys. zł, więc cały czas są problemy ze zbilansowaniem przychodów i wydatków tego centrum.

Część 85 – Budżety wojewodów w zakresie ochrony przeciwpożarowej i obrony cywilnej to jest ta część, która jest realizowana przez budżety wojewodów. Dochody w wysokości 4836 tys. zł zrealizowano w dziale 754 i są to głównie dochody komend PSP z najmu i dzierżawy. Natomiast wydatki w części 85 wyniosły 2.270.739 tys. zł, z tego 2.244.418 tys. zł to wydatki PSP, a 26.321 tys. zł to wydatki obrony cywilnej. Środki, o których mówię i których dysponentem jest PSP, w tej części wydatkowane są głównie na wynagrodzenia prawie 30.000 funkcjonariuszy PSP. W stosunku do roku 2012 zatrudnienie w PSP, jeżeli spróbujemy je porównać, zmniejszyło się o 132 osoby. Przeciętne uposażenie funkcjonariuszy PSP wyniosło 4254 zł, natomiast pracowników cywilnych 3024 zł.

Przechodzę do rezerw. Jeżeli chodzi o rezerwy, to w pozycji 13 mamy Pomoc dla repatriantów. Zaplanowana kwota wydatków w wysokości 8566 tys. zł w całości została wydatkowana na zakup mieszkań dla repatriantów, naukę języka, koszty transportu.

Pozycja 15 – Pomoc dla cudzoziemców – rozdysponowano kwotę 3002 tys. zł, głównie na dofinansowanie zasiłków i ubezpieczenia cudzoziemców.

Pozycja 22 – Budowa, modernizacja i utrzymanie przejść granicznych – wydatkowano tu kwotę 45.366 tys. zł, głównie na utrzymanie przejść i obiektów po zlikwidowanych przejściach granicznych na wewnętrznej granicy Schengen.

Pozycja 36 – na program „Razem bezpieczniej" wydatkowano kwotę 2997 tys. zł. Środki te przeznaczono na dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego realizujących program „Razem bezpieczniej".

Pozycja 43 – Skutki podwyżki uposażeń funkcjonariuszy PSP, BOR i SG – środki rezerwy w kwocie 318.212 tys. zł zostały przeznaczone na sfinansowanie podwyżek uposażeń funkcjonariuszy. Taką pozycję w rezerwie mamy.

Pozycja 56 – Zakup blankietów dowodów osobistych – wydatkowano na ten cel kwotę w wysokości 13.000 tys. zł.

Pozycja 69 – Środki na modernizację Policji, SG, PSP i BOR oraz CBA – wydatkowano na ten cel kwotę w wysokości 150.000 tys. zł, z tego na wydatki bieżące 53.712 tys. zł i wydatki majątkowe 61.188 tys. zł.

Panie przewodniczący, to tyle mojego koreferatu. Bardzo bym prosił, żeby ewentualnie pan minister czy osoby upoważnione udzieliły odpowiedzi na moje pytania czy wątpliwości. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo, panie pośle, za przedstawienie koreferatu. Mam tylko pewną uwagę, dlatego że wiele razy pojawiała się kwestia COI, a tą sprawą będziemy się zajmować w ramach naszego monitoringu projektów informatycznych. Takie posiedzenie Komi-

sji poświęcone właśnie projektom informatycznym realizowanym przez MSW i Policję odbędzie się jeszcze w lipcu, dlatego myślę, że wtedy będzie czas na dogłębną dyskusję, także z udziałem ministra odpowiedzialnego za te projekty. Natomiast oczywiście jeżeli chodzi o jakieś ustosunkowanie się do pytań i wątpliwości pana posła, to bardzo proszę.

Poseł Edward Siarka (SP):

Jeżeli można, panie przewodniczący, to dodam jeszcze tylko jedno zdanie. Oczywiście dzisiaj na pewno nie jesteśmy w stanie tego wszystkiego zgłębić, natomiast myślę, że jako posłowie i Komisja powinniśmy dokonać głębszej analizy tych spraw.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Oczywiście, jeśli chodzi o COI, to z całą pewnością, ale pojawiało się też kilka innych wątków, w tym kwestia CUL, a myślę, że to są sprawy, do których możemy wrócić, układając plan pracy Komisji na następne półrocze. Natomiast dzisiaj rozpatrujemy sprawozdanie z wykonania budżetu, więc myślę, że na tym powinniśmy się skupić, choć oczywiście wszystkie uwagi i pytania pana posła nie powinny pozostać bez odpowiedzi. Panie ministrze, proszę bardzo.

Podsekretarz stanu w MSW Stanisław Rakoczy:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, państwo posłowie, jeżeli idzie o dywidendę PWPW, to ona nie mogła pojawić się wcześniej, dlatego że był to pierwszy rok po przejęciu nadzoru nad wytwórnią przez MSW.

Jeżeli chodzi o omówienie budżetu funduszy UE, to musiało to panu posłowi umknąć, bo jest to przedstawione na stronach od 58 do 61 informacji. Pan poseł mówił, że tego nie ma, a my to mamy. Nie wiem, może pan poseł dostał jakiś wadliwy egzemplarz? Tam są trzy strony na ten temat.

Poseł Edward Siarka (SP):

Nie, akurat o coś innego mi chodziło, ale rozumiem.

Podsekretarz stanu w MSW Stanisław Rakoczy:

Być może. Natomiast niespecjalnie zrozumieliśmy z panią dyrektor, o co chodziło, kiedy pan poseł mówił o narastających zobowiązaniach, bo jest 1785 tys. zł i tyle, nie ma mowy o narastaniu, więc nie wiem, skąd by to się miało wziąć.

Poseł Edward Siarka (SP):

Mówimy o CUL, tak?

Podsekretarz stanu w MSW Stanisław Rakoczy:

Tak, tak.

Poseł Edward Siarka (SP):

Ja w każdym razie tak sobie zanotowałem, choć w tej chwili nie pamiętam, gdzie to znalazłem. Być może to jest gdzieś w materiałach, ale chodzi o sprostowanie…

Podsekretarz stanu w MSW Stanisław Rakoczy:

Panie pośle, tylko że zobowiązań nie można dodawać do straty, bo to są pożyczki, kredyty itd., a te 1700 tys. zł to jest strata. Tego się nie pokazuje narastająco, bo tak się nie da, to jest troszeczkę inaczej liczone.

Poseł Edward Siarka (SP):

Być może, chodzi tylko o sprostowanie.

Podsekretarz stanu w MSW Stanisław Rakoczy:

Jeżeli chodzi o kwotę umowy dotyczącej OST 112, to ponieważ zajmuje się tym kilka instytucji, to chciałbym być precyzyjny co do grosza, dlatego odpowiemy pisemnie, panie pośle, i dokładnie podamy, o jaką kwotę chodzi.

Na pytanie dotyczące projektu pl.ID prosiłbym o odpowiedź pana dyrektora Bończę. Jeżeli chodzi o kwestie dotyczące projektów informatycznych, to równie kompetentny będzie pan dyrektor Kusyk, a w przypadku pozostałych spraw, pani dyrektor. Bardzo proszę.

Dyrektor Centralnego Ośrodka Informatyki Nikodem Bończa Tomaszewski:

Nikodem Bończa-Tomaszewski, dyrektor COI. Jeśli chodzi o zobowiązania COI, to jest tu podobna sytuacja jak w przypadku, o którym przed chwilą była mowa, czyli są to zobowiązania wynikające z zawartych umów na dostawy towarów i usług, w żadnym wypadku to nie są kredyty ani pożyczki. Ani w tym, ani w zeszłym roku COI nie miał zobowiązań wynikających z kredytów czy pożyczek.

Jeśli chodzi o wzrost zatrudnienia, to jest to kwestia wynikająca z zaangażowania COI w projekt pl.ID oraz tworzenie systemu CEPIK 2.0, a także w ogóle ze zwiększenia wolumenu usług, które COI świadczy obecnie na rzecz MSW. Chodzi o dwa główne obszary, mianowicie tzw. system rejestrów państwowych, czyli obszar ewidencji ludności i wszystkie sprawy z tym powiązane informatycznie, oraz obszar związany z obsługą i eksploatacją systemu CEPIK. Zatem ten dynamiczny wzrost wyniknął z bardzo dynamicznego zwiększenia wolumenu usług, które obecnie świadczymy.

Pan poseł wspomniał też o opóźnieniach w projektach i powiem szczerze, że jestem troszeczkę zdezorientowany i zaskoczony, bo w tym momencie nie ma żadnych poważniejszych opóźnień w projektach realizowanych przez COI, zarówno jeśli chodzi o CEPIK, jak i pl.ID. W zeszłym roku sytuacja też była w pełni pod kontrolą, więc trudno mi się do tego odnieść.

Pojawiła się również kwestia sieci teleinformatycznej COI i powiem szczerze, że tu też jestem zdezorientowany, bo COI nie utrzymuje ani systemu OST 112, ani sieci WAN-CEPIK. My w tym momencie nie świadczymy usług teleinformatycznych na rzecz MSW w jakiejś dużej i poważnej skali, więc mówiąc szczerze, nie za bardzo mogę konkretnie się do tego odnieść, mogę tylko zreferować stan faktyczny. To tyle, może teraz przekażę głos panu dyrektorowi Kusykowi.

Dyrektor Departamentu Ewidencji Państwowych MSW Roman Kusyk:

Roman Kusyk, dyrektor Departamentu Ewidencji Państwowych. Odniosę się do kilku kwestii. Jeśli chodzi o projekt CEPIK 2.0, to taka umowa została zawarta 27 września ub.r., a jej realizacja jest przewidziana do końca roku 2016. Jest to bardzo duży projekt i stąd w funduszu celowym trzeba było przewidzieć pewne środki, które będą systematycznie wydawane w trakcie realizacji tej umowy. Trzeba było te środki niejako odłożyć na przyszłość, ponieważ koszty realizacji tejże umowy przekraczają bieżące przychody funduszu CEPIK, z którego konieczne jest też utrzymanie obecnej wersji systemu informatycznego CEPIK i finansowanie bieżących wydatków związanych z jego utrzymaniem. To niewykonanie wydatków w stosunku do planu wyniknęło w pewnej mierze z oszczędności poczynionych przez nas chociażby w zakresie usług transmisji danych; nowa umowa zawarta pod koniec roku 2013 była bardziej korzystna niż wcześniejsza.

Jeśli chodzi o to, dlaczego przeniesiono wydatki funduszy europejskich związanych z projektem pl.ID, to wiąże się to z tym, że na mocy uzgodnień między MSW a Ministerstwem Administracji i Cyfryzacji przeniesiono realizację projektu pl.ID do MSW. Wcześniej projekt ten realizowało Centrum Projektów Informatycznych najpierw Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, a później Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji.

Mógłbym też uściślić pewne kwestie dotyczące nieprawidłowości jakoby stwierdzonych w COI. One dotyczą 2011 r. i kontroli, która była prowadzona przez NIK w ramach kontroli instytucji gospodarki budżetowej, więc w żaden sposób nie dotyczą wykonania planu finansowego w ubiegłym roku.

Uzupełniając kwestię OST 112, mógłbym powiedzieć, że umowa została zawarta w 2010 r. przez ówczesne Centrum Projektów Informatycznych MSWiA i opiewała na maksymalną kwotę 220.238. 650,80 zł brutto, a była to umowa nie na budowę sieci OST 112, a na świadczenie usług transmisji danych w tej sieci. Jeśli natomiast chodzi o bieżące wydatki ponoszone cyklicznie, co miesiąc, z tytułu świadczenia realizacji tej umowy, to tak jak pan minister powiedział, przedstawimy to na piśmie, bo takich danych w tym momencie nie mamy. To tyle, dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo. Proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MSW Stanisław Rakoczy:

Padło jeszcze pytanie o Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego, więc za chwilę poproszę o szczegóły pana dyrektora Nowaka, który jest kopalnią wiedzy w tej dziedzinie, natomiast to jest tak, że realizuje to w naszym imieniu Agencja Mienia Wojskowego i jak oni nam podają szacunkowo, że sprzedadzą za milion, to my tyle planujemy, a jak sprzedają za pięć, to chyba dobrze, bo są większe dochody. Ale prosiłbym pana dyrektora Nowaka o uściślenie tej kwestii.

Zastępca dyrektora Departamentu Budżetu MSW Waldemar Nowak:

Dziękuję bardzo, panie ministrze. Jeżeli chodzi o szczegóły, to wygląda to następująco. Na etapie planowania budżetowego, tak jak pan minister wspomniał, AMW przekazała informację, że pozyska środki w kwocie 802 tys. zł, co zobligowało nas do ujęcia tej kwoty po stronie przychodów, bowiem plany muszą być spójne. Natomiast AMW w rzeczywistości przekazała w 2013 r. środki w kwocie 5.333.212,58 zł, tj. ponad 4500 tys. zł więcej, niż planowano. Z czego to wynika? Na etapie planowania budżetowego, tak jak już wcześniej wspomniałem, nie ma możliwości określenia wpływów, bowiem są one uwarunkowane wieloma czynnikami, takimi jak popyt na dane mienie, trudne do przewidzenia rozstrzygnięcia przetargów, niezależne ani od MSW, ani od AMW. My się bardzo cieszymy, jeżeli agencja przekazuje środki w kwotach wyższych, niż preliminowano, natomiast trudno jest precyzyjnie te kwoty przewidzieć.

Natomiast jeżeli chodzi o realizację, to niższe, niż planowano, wydatki w 2013 r. są spowodowane głównie przesunięciami terminów wydatkowania środków z roku 2013 na rok 2014, co wynika generalnie z wniosków służb, które do ministra spraw wewnętrznych o pozyskanie środków z funduszu się zwracały. Jeżeli chodzi o szczegóły, to mogę przytoczyć następujące: rozbudowa policyjnego toru przeszkód w Szkole Policji w Katowicach – kwota 237,8 tys. zł została przesunięta na rok 2014; budowa obiektu do symulacji interwencji policyjnych w tej samej szkole na kwotę 204,8 tys. zł; zakup tarcz kuloodpornych za 1000 tys. zł. Dużą inwestycją, również przesuniętą na 2014 r., jest rozbudowa i przebudowa budynku nr 107 w Chełmie; przesunięto również płatność za opracowanie dokumentacji na sześć wież obserwacyjnych w Warmińsko-Mazurskim Oddziale Straży Granicznej – chodzi o kwotę 390 tys. zł; przesunięto termomodernizację w komendzie nadbużańskiego oddziału, w Morskim Oddziale Straży Granicznej, a także rozbudowę instalacji grzewczych w Hrubieszowie. To niewykonanie wynika również ze zmniejszenia na wniosek jednostek takich zadań, jak rozbudowa i przebudowa budynku w Chełmie, w Nadbużańskim Oddziale Straży Granicznej, o kwotę 3.822,2 tys. zł i przesunięcie tych płatności na rok 2014. Pozostające na rachunku funduszu środki są oprocentowane, Bank Gospodarstwa Krajowego nimi zarządza i z tego tytułu uzyskujemy dodatkowe odsetki, które również służby wykorzystują w późniejszym okresie. Dziękuję bardzo.

Podsekretarz stanu w MSW Stanisław Rakoczy:

Dziękuję bardzo, panie dyrektorze. Jeśli coś nam umknęło, to prosimy przypomnieć, panie pośle, ale myślę, że odnieśliśmy się do wszystkich pytań.

Poseł Edward Siarka (SP):

Panie przewodniczący, panie ministrze, chciałem powiedzieć o jeszcze jednej rzeczy, bo wyszło na to, że niekompetentnie się wypowiedziałem. Rzeczywiście, moja wypowiedź była źle sformułowana, bo jeżeli mówimy o CUL, to powiedziałem – tak mam w notatkach – „narastająco zobowiązania”, i to było błędne, bo powinienem powiedzieć, że nadal narastają zobowiązania centrum. To był po prostu skrót myślowy, stąd to zamieszanie, ale generalnie wszystko jest jasne.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo. Panie pośle, pana wystąpienie było bardzo szczegółowe i, prawdę mówiąc, bardzo obszerne, więc myślę, że ten drobny błąd dla wszystkich jest zupełnie zrozumiały i na pewno nikt na sali nie odniósł takiego wrażenia, o jakim pan poseł przed chwilą powiedział. Bardzo dziękuję za wykonaną pracę. Chciałbym zapytać panie i panów posłów, czy są jakieś pytania? Pan przewodniczący Zieliński, a później pan poseł i zamykamy listę.

Poseł Jarosław Zieliński (PiS):

Mam trochę drobnych pytań. Jakoś sennie się zrobiło. Proszę państwa, po pierwsze chciałbym zapytać pana ministra o „Program standaryzacji komend i komisariatów Policji”, bo zainteresowała mnie sprawa liczby zadań i kwota na ten cel przeznaczona. Wygląda na to, że na jedno zadanie jest około 1000 tys. zł i stąd pewien mój niepokój, bo chcę zapytać o to, jaki jest zakres tej standaryzacji. Przypominam sobie, że kiedy dyskutowaliśmy o tym na początku, kiedy ten program powstawał, to już wtedy wydawało mi się, że to będzie raczej program bardziej wizerunkowy, że tak powiem, niż zmieniający realnie cokolwiek ważnego czy ułatwiający wykonywanie zadań przez Policję. Jeśli policzyć liczbę zadań i kwotę, to wynika z tego, że nie za duży był zakres prac w przypadku poszczególnych zadań, dlatego chciałbym zapytać o zakres prac w ramach standaryzacji komend i komisariatów, co on obejmuje? Myślę, że warto, abyśmy o tym wiedzieli, bo łatwiej będzie to sobie wyobrazić i ocenić. To jest jedna kwestia.

Druga sprawa dotyczy zatrudnienia w poszczególnych służbach mundurowych. Stan liczby wakatów od lat był niepojący, a jak wynika z informacji pisemnej, teraz ta liczba się jeszcze powiększa. W Policji jest około 6 tys. wakatów, ale także w tych mniejszych służbach, bardzo ważnych dla bezpieczeństwa państwa, procent wakatów – dla odmiany może tak to ujmę – się zwiększa. W BOR stan zatrudnienia wobec limitu wynosi chyba 83%, o ile pamiętam, w SG też występuje podobny problem, więc chciałbym zapytać pana ministra, czy resort zamierza coś z tym zrobić? Bo albo ten limit jest za duży, choć ja tak nie twierdzę, nikomu nie chcę zabierać etatów – żeby było jasne – albo zakres wakatów musi powodować siłą rzeczy problemy z wykonywaniem zadań. Oczywiście wiem, na co te pieniądze z wakatów idą, od lat wiemy, jak to wygląda, ale może wreszcie trzeba się umówić jasno i wyraźnie, że zwiększamy środki na wynagrodzenia, ale jednak likwidujemy wakaty, nie szukamy tu rezerw finansowych na podniesienie średniej wynagrodzeń. Krótko mówiąc, czy jest na to, panie ministrze, jakiś pomysł, czy też będziemy tolerować ten stan rzeczy do końca? Jest też pytanie, jak to wpływa na wykonywanie zadań, bo ta niewielka formacja, jaką jest BOR, szczególnie mnie zaniepokoiła, gdyż jej zadania są bardzo ważne, więc także w odniesieniu do tej służby trzeba byłoby na to pytanie odpowiedzieć.

Jak pokazują liczby, następuje też wzrost zatrudnienia – wprawdzie niewielki, ale wzrost – zarówno w ministerstwie, jak i w komendach głównych. Pytanie: dlaczego? Tendencja miała być taka – już dawno się tak umówiliśmy – że Komenda Główna Policji będzie zmieniała swoją rolę i zatrudnienie będzie się raczej zmniejszało, a nie zwiększało, na rzecz jednostek terenowych, a nie ma tego procesu – wręcz przeciwnie, mamy wzrost, wprawdzie niewielki, ale wzrost. Natomiast jeżeli chodzi o ministerstwo, to byłbym wdzięczny, gdyby pan minister zechciał powiedzieć, choć pewnie nie będzie pan tego wiedział w tej chwili, ale w zasadzie mógłby pan to wiedzieć, jak to się zmieniało od czasu, kiedy nastąpił rozdział MSWiA na dwa resorty. Nie pamiętam tych liczb, ale są one do złudzenia podobne – te dotyczące jednego resortu, MSW, oraz całego dużego resortu, MSWiA. Zatem o ile się zmieniło zatrudnienie w obu resortach – MAiC i MSW – wobec jednego ministerstwa, jakie istniało poprzednio? Krótko mówiąc, czy nastąpił wzrost sumy zatrudnienia, czy spadek? Czy suma jest taka sama, bo np. tam wzrosło, a tu zmalało? Bardzo prosiłbym o te informacje, bo jednak trzeba to porównać, gdyż dla oceny decyzji o podziale resortu sprzed paru lat to też jest ważne.

Proszę państwa, na tym bym zakończył. Mówiłem, że to będą drobne pytania, więc teraz proszę o odpowiedź.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję. Teraz pan poseł Grzegorz Woźniak i za chwilę pan minister.

Poseł Grzegorz Woźniak (PiS):

Dziękuję, panie przewodniczący. Szanowni państwo, chciałbym się odnieść do kwestii związanej z CUL. Kiedyś odbyło się posiedzenie Komisji poświęcone temu problemowi i dzisiaj również widzimy, że pojawiają się kwestie związane z finansami, ale ja chciałem skierować pytanie do pana ministra czy do pana komendanta, odnosząc się do garnizonu mazowieckiego. Prosiłbym, żebyście państwo odpowiedzieli na piśmie, ponieważ

za chwilę muszę pójść na salę obrad i mogę nie zdążyć usłyszeć odpowiedzi. Chodzi o to, że dużo komend powiatowych ma obecnie problemy z obsługą techniczną swoich pojazdów. Na czym to polega? Przypuszczam, że państwo wiecie, ale może przybliżę ten problem w dwóch słowach. Od 30 do 50% pojazdów, które użytkowane są przez komendy powiatowe Policji, w tej chwili czeka na przeglądy lub naprawy. Często pojawia się też problem związany z finansowaniem pojazdów policyjnych w przyszłości, ponieważ samorządy mówią, że do tej pory finansowały zakup pojazdów, ale po roku czy półtora one nie są użytkowane, bo nie ma środków finansowych na ich przeglądy techniczne itd. Jest kwestia lawet, transportowania tych pojazdów dziesiątki kilometrów na naprawę. Na którymś z posiedzeń Komisji rozmawialiśmy o tym, żeby tych napraw dokonywać w miarę możliwości lokalnie, do określonych kwot oczywiście, ale nawet to nie jest robione, z tego co się dowiedziałem w ostatnim czasie na przykładzie siedmiu komend powiatowych, robiąc rozeznanie. Chciałbym, żebyście państwo się do tego odnieśli, ponieważ jeżeli taka sytuacja się utrzyma, to może być tak, że do końca roku już ponad 50, 60 czy 70% pojazdów będzie czekało na przeglądy czy naprawy.

Podobnie wygląda sytuacja ze szkoleniami i badaniami dla policjantów, którzy mają nabyć uprawnienia do kierowania pojazdami uprzywilejowanymi, ponieważ na to też brakuje środków finansowych. Chciałbym, żebyście państwo do tego także się odnieśli. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Mam prośbę, bo jesteśmy przed tworzeniem planu pracy na następne półrocze, a prezydium Komisji zawsze podchodzi ze zrozumieniem do propozycji przygotowywanych przez posłów, więc myślę, że możemy szczegółowo tymi kwestiami się zająć. Natomiast myślę, że przy okazji rozpatrywania sprawozdania z wykonania budżetu za 2013 nie sposób poruszyć tych wszystkich kwestii. Lepiej poświęcić takim zagadnieniom jedno merytoryczne posiedzenie Komisji z przedstawicielami resortu i innych instytucji, którzy sytuację mają bardzo dobrze rozpoznaną, i wtedy dyskusja może być po prostu pełniejsza.

Poseł Grzegorz Woźniak (PiS):

Wiem, panie przewodniczący, tylko chodzi o to, że to jest sprawa bardzo ważna w tym momencie, ponieważ posiedzenie Komisji może się odbyć po wakacjach, a w tym przypadku czas nagli i w końcu się okaże, że większość pojazdów będzie uziemiona. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Panie pośle, do tworzenia planu pracy przystępujemy podczas następnego posiedzenia. Myślę, że w trakcie rozmów wewnątrzklubowych można tę sprawę omówić, a ja też jestem do pana dyspozycji. Panie ministrze, proszę bardzo o udzielenie odpowiedzi.

Podsekretarz stanu w MSW Stanisław Rakoczy:

Dziękuję bardzo. Panie pośle, o informację na temat programu standaryzacji poproszę komendanta głównego i myślę, że komendanci pozostałych służb też zechcą się wypowiedzieć na temat zatrudnienia, wakatów itd. W służbie, którą ja osobiście nadzoruję, jest 98,4% planu, więc to są naprawdę mało znaczące liczby.

Natomiast jeśli chodzi o zwiększenie zatrudnienia, to były zatrudnione 141.234 osoby, a w tej chwili jest 141.347, czyli chodzi o 113 osób. Nie jest to liczba powalająca z nóg. Natomiast jeżeli chodzi o samo ministerstwo, panie pośle, to w roku 2012 było zatrudnionych 796 osób, już po podziale, a w roku 2013 – 814, czyli o 18 osób więcej. Z tego co wiem, po podziale resortu – ja przyszedłem w tym okresie, kiedy to już się zadziało – wszyscy dyrektorzy departamentów zgłaszali, że zostali mocno osobowo osłabieni. Oddaliśmy, że tak powiem, najlepsze siły do MAiC i w pewnych momentach trzeba było to odbudować. 18 osób w stosunku do 800 to nie jest aż taki procent, który by zatrważał, a naprawdę proszę mi wierzyć, że ci ludzie się nie nudzą i nie jest tak, że ta liczba została sztucznie zwiększona; wynika to po prostu z liczby zadań i chęci właściwej ich realizacji.

Bardzo bym prosił pana komendanta głównego o odpowiedź na pytanie dotyczące centralnego ośrodka… Przepraszam, programu standaryzacji, bo na pytanie dotyczące

CUL odpowiemy panu posłowi Woźniakowi zgodnie z jego życzeniem na piśmie, gdyż chcemy to zrobić bardzo precyzyjnie.

Komendant główny Policji nadinsp. Marek Działoszyński:

Szanowny panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, panie ministrze, szanowni państwo, pan poseł Zieliński pytał o standaryzację i tytuły, które w jej ramach są realizowane. Chcę powiedzieć, że standaryzacja jako program rozpoczęła się w roku 2012 i zaplanowana jest do 2015 r. Na całość przeznaczono ze środków budżetowych ponad 1.000.000 tys. zł, natomiast na rok 2013 zaplanowano 309.515 tys. zł i wydatkowano blisko 100% tej kwoty. Było realizowanych 247 zadań, w tym 131 inwestycji budowlanych – inwestycję rozumiemy jako budowę nowego obiektu, rozbudowę lub nadbudowę istniejących – oraz 116 remontów kompleksowych lub częściowych. Do końca ubiegłego roku całkowicie ukończone zostały 82 zadania, w tym 34 inwestycje budowlane i 48 remontów, oraz odbyło się 6 inauguracji obiektów nowo wybudowanych i przebudowanych, po kapitalnych remontach. Dysponuję oczywiście pełną listą obiektów, które były remontowane, więc ją przekażemy – ona jest dość długa, dlatego też nie będę jej teraz odczytywał. Na 2014 r. zostało zaplanowane 336.737 tys. zł na 71 inwestycji, 70 remontów i oczywiście 57 tych efektów, które przejdą z roku 2013 i poprzednich, bo procesy inwestycyjne często nie kończą się w danym roku budżetowym.

Jeśli chodzi o stan zatrudnienia w Policji, bo o to też pan Zieliński pytał, to chcę powiedzieć, że na koniec roku 2013 mieliśmy 4612 wakatów. Dla porównania w roku 2013 było ich 6084, w 2011 – 4900, w związku z tym na koniec roku 2013 liczba wakatów była znacząco niższa. Do tego zaplanowaliśmy przyjęcie do służby 5787 funkcjonariuszy i chcę jeszcze powiedzieć, choć chyba już o tym mówiłem na posiedzeniu państwa Komisji, że po raz pierwszy od 2004 r. wystąpił pozytywny bilans pomiędzy odejściami i przyjęciami na rzecz zwiększonego pozostania w służbie. O blisko półtora tysiąca więcej funkcjonariuszy pozostało, niż w poprzednich latach odchodziło.

Jeśli chodzi o KGP, o którą pan poseł był łaskaw zapytać, to chcę powiedzieć, że w 2013 r. przeprowadziliśmy jej reorganizację; ona miała miejsce od kwietnia do lipca i w jej wyniku zredukowaliśmy liczbę biur w komendzie z 18 do 12. Zredukowaliśmy stan zatrudnienia w KGP w części zarządczo-administracyjnej o blisko 143 etaty i przesunęliśmy większość tych etatów do Centralnego Biura Śledczego. Przypomnę, że na dzisiaj CBŚ jest elementem KGP, mimo że jest strukturą wykonawczą, trwa proces wyłączania CBŚ ze struktury KGP i jeśli to nastąpi, to ze stanu komendy głównej odejdzie blisko 2400 etatów.

Jeśli chodzi o pytanie pana posła Woźniaka dotyczące Mazowsza, to rzeczywiście odpowiemy na piśmie. Ja jestem zaskoczony tymi informacjami, które pan poseł podał, nie notujemy żadnych zgłoszeń z garnizonu mazowieckiego na temat problemów z przeglądami pojazdów – jest tu pełna płynność. Być może jakieś opóźnienia mogą występować w remontach, ale to jest często uzależnione także od odzyskiwania środków z ubezpieczeń itd., za które takie naprawy są wykonywane, więc ja nie widzę takiego zagrożenia. Były też wymienione szkolenia, ale odpowiemy na piśmie, bo nie potrafię merytorycznie odnieść się do tego typu postulatów. Uznaję, że takiego problemu nie ma i nie mamy takich zgłoszeń, jeśli chodzi o garnizon.

Chcę powiedzieć jeszcze jedną rzecz: stacje obsługi pojazdów, które wcześniej były przekazane do CUL, akurat w garnizonie mazowieckim ponownie zostały przejęte na stan tego garnizonu i w związku z tym te stacje tam pracują i realizują zadania, więc to też chyba trochę przeczy tezie, że mogą wystąpić jakieś problemy z remontami czy badaniami pojazdów.

Podsekretarz stanu w MSW Stanisław Rakoczy:

Jeśli pan przewodniczący pozwoli, to myślę, że komendanci SG i BOR odniosą się jeszcze do tematu wakatów, o które pytał pan poseł Zieliński. Bardzo proszę.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dobrze, proszę bardzo.

Zastępca komendanta głównego Straży Granicznej gen. bryg. Marek Borkowski:

Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, panie ministrze, szanowni państwo, poziom wakatów w SG według sprawozdania wynosi 14%. To jest ujęcie średnioroczne, a zatem gdybyśmy wzięli pod uwagę stan z końca roku, ten wskaźnik byłby nieco niższy, dlatego że proces przyjęcia do służby zwyczajowo odbywa się w drugiej połowie roku, po to ażeby część środków można było wygospodarować również na cele związane z działalnością formacji. W bieżącym roku, 2014, nieco urealniliśmy budżet, przesunęliśmy środki *de facto* z 400 wakatów na wydatki rzeczowe, które były niedofinansowane, także wskaźnik za rok 2014 ulegnie poprawie. Na ten stan rzeczy miał również wpływ proces reorganizacji formacji, jaka miała miejsce w roku 2013. Celowo nie zatrudnialiśmy nawet w miejscach, gdzie była taka potrzeba, po to ażeby jak najdłużej utrzymać ofertę dalszej służby dla funkcjonariuszy, których miejsce dotychczasowej służby było likwidowane, stąd świadomie był utrzymywany pewien poziom wakatów. Bilans odejść i przyjęć był w ubiegłym roku ujemny, w tym roku przewidujemy, że sytuacja będzie odwrotna, czyli planujemy większą liczbę przyjętych funkcjonariuszy niż tych, którzy się zwolnią.

Jeśli chodzi o Komendę Główną Straży Granicznej, to podobnie jak w Policji w ubiegłym roku komenda główna podlegała reorganizacji, zlikwidowaliśmy 4 komórki organizacyjne i ponad 200 etatów, czyli komenda została odchudzona i nastąpiło przekazanie zadań wykonawczych do oddziałów. Dziękuję bardzo.

Zastępca szefa Biura Ochrony Rządu płk Mirosław Depko:

Panie przewodniczący, szanowne panie i panowie posłowie, jeżeli chodzi o BOR, plan przewiduje 2187 stanowisk funkcjonariuszy, a obecnie obsadzonych jest 1828 stanowisk. Faktycznie od dłuższego czasu utrzymuje się ujemny bilans, z tego względu, że w ubiegłym roku ze służby odeszło 150 funkcjonariuszy, a udało nam się przyjąć tylko 26. W tym roku zostało przyjętych już 64 funkcjonariuszy. Pragnę zauważyć, że niestety obecnie spada jakość kandydatów zgłaszających się do służby. Jako że proces przyjmowania jest czteroetapowy i składa się z testu sprawności fizycznej, z testów psychologicznych oraz wydania certyfikatu dostępu do informacji niejawnych, okazuje się, że coraz mniejsza liczba kandydatów jest w stanie spełnić te wygórowane wymagania. Powiedzmy sobie szczerze, że zakończenie obowiązkowej służby wojskowej, zamknięcie zasadniczej służby wojskowej spowodowało, że jakość kandydatów trafiających do służby jest coraz gorsza, nie potrafią oni w tej chwili przejść najprostszych testów sprawnościowych. W tym roku zostało przyjętych 64 funkcjonariuszy, w czwartym kwartale bieżącego roku planujemy jeszcze nabór do pełnej setki, czyli 36 funkcjonariuszy, i liczymy, że pierwszy raz w tym roku bilans przyjęć i odejść będzie dodatni, a więc liczba przyjętych funkcjonariuszy będzie większa niż tych, którzy ze służby odchodzą. Dziękuję bardzo.

Podsekretarz stanu w MSW Stanisław Rakoczy:

Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Jeszcze pan przewodniczący Zieliński.

Poseł Jarosław Zieliński (PiS):

Prosiłbym pana ministra, żeby powtórzył, bo pojawia się tu chyba jakaś rozbieżność w liczbach, albo źle usłyszałem, więc może to zweryfikujmy. Miałem wrażenie – ale ponieważ nie zapisałem, to proszę o powtórzenie – że jest różnica między tym, co mówił pan komendant główny Policji, a tym, co pan minister i pan koreferent, pan poseł Siarka, więc proszę o podanie raz jeszcze danych z pana wystąpienia, z pana materiału, na temat tego, jaki jest limit zatrudnienia funkcjonariuszy Policji na chwilę obecną i jaki jest średnioroczny stan zatrudnienia w roku sprawozdawczym, czyli 2013, bo usłyszałem inne liczby niż te, które podał pan komendant, stąd było moje pytanie, więc jakby ustalmy zeznania.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo. Te „zeznania” to chyba zbyt duże słowo, ale oczywiście proszę o informację, panie ministrze. Proszę, pan poseł Siarka.

Poseł Jarosław Zieliński (PiS):

Oczywiście słowo „zeznania" było w cudzysłowie.

Poseł Edward Siarka (SP):

Jeżeli chodzi o funkcjonariuszy, to mówimy o 102.309 – to był plan, limit zatrudnienia na 2013 r. – natomiast faktycznie jest 96.404. Oczywiście nie liczymy szkoły w Szczytnie i laboratorium.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

To chyba już wiemy, o co chodzi. W takim razie myślę, że wszyscy już uzyskali odpowiedzi, tak? Dziękuję bardzo, w takim razie jeżeli chodzi o dyskusję, to mamy ją za sobą. W związku z tym proponuję przyjęcie następującej opinii Komisji.

Komisja Spraw Wewnętrznych na posiedzeniu w dniu 24 czerwca 2014 r. rozpatrzyła sprawozdanie w wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. wraz z uwagami NIK w częściach: 42 – Sprawy wewnętrzne; 83 – Rezerwy celowe w pozycji 13, 15, 22, 36, 43, 56 i 69; 85 – dział 754 i wnosi o ich przyjęcie bez uwag.

Panie pośle – pytam pana posła Siarkę – czy pan poseł zgadza się na reprezentowanie Komisji przed Komisją Finansów Publicznych?

Poseł Edward Siarka (SP):

Nie wiem, czy będę godny.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Panie pośle, na pewno bardzo dobrze będzie pan nas reprezentował. W związku z tym proponuję, aby w opinii umieścić informację, iż Komisja upoważniła posła Edwarda Siarkę do przedstawienia szczegółowego stanowiska na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych. Czy są uwagi do przyjęcia tej opinii? Nie widzę zgłoszeń, w związku z czym opinia została przyjęta.

Dziękuję bardzo za udział w tej części posiedzenia. Teraz przechodzimy do kolejnego punktu, tj. rozpatrzenia i zaopiniowania dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej sprawozdania z działalności NIK w 2013 r. w zakresie działania Komisji. Tę informację przedstawi za chwilę pan gen. Bieńkowski. Przepraszam, pan prezes – w takim razie bardzo proszę pana prezesa o przedstawienie opinii, ale wcześniej poproszę dosłownie o minutę cierpliwości, dlatego że jeżeli państwo reprezentujący MSW i służby mundurowe macie inne obowiązki, to rozumiem, że się do nich udacie. Dziękuję bardzo. Oczywiście jeśli chcecie państwo uczestniczyć w tej części posiedzenia, to jak najbardziej zapraszamy.

Panie prezesie, bardzo proszę, oddaję panu głos.

Wiceprezes Najwyższej Izby Kontroli Wojciech Kutyła:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, nazywam się Wojciech Kutyła i po raz pierwszy mam zaszczyt gościć na posiedzeniu tej Komisji. Jestem wiceprezesem NIK. Pozwólcie państwo, że przedstawię do rozpatrzenia i zaopiniowania dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej sprawozdanie z działalności NIK w 2013 r. w zakresie działania Komisji Spraw Wewnętrznych.

Plan pracy NIK na 2013 r. uchwalony przez Kolegium NIK 12 grudnia 2012 r. przewidywał przeprowadzenie 194 kontroli, w tym 97 kontroli wykonania budżetu państwa w 2012 r., 97 innych kontroli koordynowanych i niekoordynowanych oraz kontynuację 19 kontroli rozpoczętych w 2012 r., których termin zakończenia upłynął planowo w roku 2013. Kontrole spraw należących do zakresu działania Komisji Spraw Wewnętrznych przeprowadza Departament Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Do właściwości departamentu należą również sprawy dotyczące wymiaru sprawiedliwości, działalności prokuratora generalnego i podległych mu prokuratorów, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego oraz Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. W 2013 r. Departament Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego zrealizował 8 kontroli wykonania budżetu państwa, zakończył 6 kontroli planowych innych niż budżetowe, oraz przeprowadził 6 kontroli doraźnych.

Jeżeli chodzi o rezultaty tych kontroli, to przeprowadzone przez Departament Kontroli wykonania budżetu państwa w zakresie działania Komisji Spraw Wewnętrznych umożliwiły finansowe rozliczenie skontrolowanych jednostek, łącznie ze zbadaniem i oceną ksiąg rachunkowych oraz wyrażeniem opinii na temat sprawozdań budżetowych. Oceniono również zgodność wykonania budżetu z ustawą budżetową, przepisami ustawy o finansach publicznych i innymi przepisami regulującymi zasady gospodarowania środkami publicznymi oraz zbadano przestrzeganie przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych i ustawy o rachunkowości. Ustalenia kontroli planowych koordynowanych przez Departament Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego okazały się niezwykle istotne z punktu widzenia prawidłowości działania państwa.

Największe zainteresowanie mediów w 2013 r. skupiło się na kontrolach dotyczących wykorzystania i ochrony informacji pochodzących z bilingów. W wyniku kontroli NIK oceniła, że obowiązujące przepisy w zakresie pozyskiwania przez uprawnione podmioty danych telekomunikacyjnych nie chronią w stopniu wystarczającym praw i wolności obywatelskich przed nadmierną ingerencją ze strony państwa. Niejednolitość i ogólnikowość przepisów uprawniających do pozyskiwania danych telekomunikacyjnych może nasuwać wątpliwości co do współmierności stosowanych ograniczeń praw i wolności obywatelskich w sferze wolności komunikacji z zasadami określonymi w Konstytucji RP. Stwierdziła też, że obowiązujący system zbierania informacji o zakresie wykorzystania przez organy państwa danych z bilingów, informacji o lokalizacji oraz innych danych, o których mowa w art. 180c i 180d ustawy – Prawo telekomunikacyjne, nie pozwala na określenie rzeczywistej liczby dokonywanych sprawdzeń. Brak również mechanizmów kontroli o charakterze zewnętrznym, które pozwoliłyby na weryfikację zakresu wykorzystywania danych telekomunikacyjnych przez uprawnione podmioty, a w szczególności zasadności ich pozyskiwania i przetwarzania.

Departament Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego przeprowadził wspólnie z inspektorami urzędów wojewódzkich kontrolę projektową pod nazwą „Działania Policji na rzecz bezpieczeństwa obywateli w ruchu drogowym". Wyniki badań inspektorów urzędów wojewódzkich i kontrolerów NIK są alarmujące. Polska zajmuje czołowe miejsce wśród krajów UE pod względem liczby wypadków drogowych, a przyczyną bardzo wielu z nich jest zły stan infrastruktury drogowej, nawierzchni, oznakowania poboczy oraz prędkość. Dla wielu dróg, szczególnie gminnych i powiatowych, nie zostały opracowane projekty organizacji ruchu lub zostały one zaprojektowane wadliwie. Wiele dróg w Polsce nie posiada zatwierdzonej organizacji ruchu drogowego. Wreszcie ujawniono wiele innych nieprawidłowości i zaniedbań w samej praktyce zarządzania ruchem na drogach. Należało do nich przede wszystkim stosowanie oznakowań niezgodnie z zatwierdzoną organizacją ruchu oraz nieczytelne znaki pionowe i poziome, co wprost przekładało się na bezpieczeństwo ruchu.

W związku z kontrolą projektów teleinformatycznych w Policji NIK negatywnie oceniła planowanie i realizację projektu e-posterunek oraz stan wdrożenia tego systemu w jednostkach Policji. W całym okresie objętym kontrolą nie były prowadzone rzetelne i zgodne z przepisami prawa prace planistyczne mające na celu określenie wymagań planowo budowanego narzędzia teleinformatycznego oraz warunków jego wdrożenia. Budowana od 2007 r. aplikacja, na którą wydano 19.400 tys. zł, nie została wdrożona do praktyki policyjnej i była tylko sporadycznie wykorzystywana, co NIK uznała za niegospodarne. Kierownictwo KGP nie dysponowało wiedzą na temat stanu wdrożenia tego przedsięwzięcia w Policji ani wiedzą w zakresie finansowych, prawnych i technicznych możliwości pełnego wykorzystania zakupionego narzędzia teleinformatycznego. NIK negatywnie oceniła również zabezpieczenie danych osobowych przetwarzanych w e-posterunku. Eksploatacja tego systemu była prowadzona nielegalnie, tj. z naruszeniem przepisów ustawy o ochronie danych osobowych, co stworzyło zagrożenie dla integralności, poufności i rozliczalności danych osobowych obywateli i funkcjonariuszy.

Z danych uzyskanych przez NIK na podstawie 11.500 ankiet przeprowadzonych w toku kontroli „Profilaktyka narkomanii w szkołach" wynika, że ponad 31% uczniów było świadkiem zażywania narkotyków na terenie szkoły lub słyszało o tym z wiarygodnego źródła. Aż 17% było świadkiem sprzedaży narkotyków na terenie szkoły lub

o tym słyszało, a tylko 28% ankietowanych nauczycieli przyznało, że w ich szkołach istnieje problem zażywania narkotyków przez uczniów. NIK uznała, że krajowe programy przeciwdziałania narkomanii w przypadku szkół nie spełniają swojej funkcji, a przyjęte w nich rozwiązania są w części nierealne, gdyż nakładają na niektóre instytucje, np. Policję, zadania, które nie należą do ich kompetencji.

Ponadto w 2013 r. Departament Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego przeprowadził 6 kontroli doraźnych – skargowych, sprawdzających lub rozpoznawczych. Najważniejsze z nich dotyczyły m.in. instalowania i wykorzystania przez Inspekcję Transportu Drogowego stacjonarnych i mobilnych urządzeń do pomiaru i rejestracji wykroczeń drogowych, prawidłowości realizacji zadań przez straże miejskie, gminne w zakresie wykorzystania urządzeń ujawniających i zapisujących za pomocą technik utrwalania obrazu naruszenia przepisów ruchu drogowego, przygotowania systemu ochrony ludności przed klęskami żywiołowymi oraz sytuacjami kryzysowymi oraz prawidłowości rozliczania inwestycji MSW w zakresie zadań ujętych na koncie 080 jako środki trwałe w budowie. W wyniku kontroli tzw. fotoradarów stwierdzono między innymi, że w większości straży miejskich, gminnych nie prowadzono żadnych działań mających na celu sprawdzenie skuteczności i rzeczywistego wpływu urządzeń rejestrujących na bezpieczeństwo ruchu drogowego, zwłaszcza zaś na liczbę wypadków drogowych. Z kontroli instalowania i wykorzystania stacjonarnych i mobilnych urządzeń do pomiaru i rejestracji wykroczeń drogowych przez ITD wynika, że nie wszystkie przekroczenia prędkości były ujawniane. Spowodowane było to ustawieniem progów wyzwolenia zdjęć wykonywanych przez fotoradary w wysokości przekraczającej o 15km/h maksymalny dopuszczalny błąd kierujących pojazdami wynoszący 10km/h, co w sumie daje możliwość uniknięcia kary przy przekroczeniu dozwolonej prędkości nawet o 25km/h.

W informacjach NIK z kontroli przygotowania systemu ochrony ludności przed klęskami żywiołowymi oraz sytuacjami kryzysowymi stwierdzono jednoznacznie, że Polska ma jednak wciąż problemy ze zbudowaniem spójnego systemu rozwiązywania sytuacji kryzysowych. Obok siebie działają struktury zarządzania kryzysowego oraz formacje obrony cywilnej, których zadania dublują się, a kompetencje nakładają. Obrona cywilna kraju funkcjonuje praktycznie tylko w założeniach. Wyniki kontroli przeprowadzonej przez NIK stanowiły niejednokrotnie podstawę do postulowania zmian obowiązujących ustaw oraz wydania nowych aktów wykonawczych. W zakresie sejmowej Komisji Spraw Wewnętrznych sformułowano 10 wniosków *de lege ferenda.* Dużą uwagę przywiązuje się również do realizacji wniosków pokontrolnych. Znajduje to odzwierciedlenie w dyspozycjach obligujących kontrolerów do sprawdzania stanu wykorzystania wniosków z poprzednich kontroli. Wpisano m.in. tę zasadę na stałe do metodyki kontroli wykonania budżetu państwa. Sposób wykonania wniosków pokontrolnych jest niezmiennie jednym z podstawowych zagadnień badanych podczas tych kontroli, zaś wyniki badań są istotnym elementem uwzględnianym w ogólnej ocenie działalności kontrolowanego podmiotu.

Na tym zakończyłbym zasadniczą prezentację. Mam jeszcze wykaz kontroli, ale nie będą go odczytywał. Państwo naturalnie zapoznawaliście się z większością z nich. Bardzo dziękuję państwu za uwagę.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję, panie prezesie, za przedstawienie informacji. Czy są pytania ze strony pań i panów posłów? Nie widzę zgłoszeń. W takim razie proponuję podjęcie następującej uchwały: „Komisja Spraw Wewnętrznych w dniu 24 czerwca 2014 r. przyjęła do wiadomości sprawozdanie z działalności w roku 2013 Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego NIK". Czy są uwagi? Nie widzę zgłoszeń, w związku z czym opinia Komisji została przyjęta.

Szanowni państwo, panie prezesie, panie generale, bardzo dziękuję za obecność na dzisiejszym posiedzeniu Komisji. Zamykam posiedzenie, a paniom i panom posłom przypominam, że jutro posiedzenie Komisji mamy nietypowo, dlatego że o 9.15 – rozpatrzenie poprawek Senatu. Dziękuję bardzo.